

Már beléfáradt kezem az írásba, egyébből úgy vagyunk, hogy mi itten úgy szólnán a' színhelén, legkevesebbet tudunk az érdeklő ügyekről.

Az én Istenem áldja meg Kormányzó Urat, 's kérem a Nagyságos Asszonynál 's Vilma kisasszonynál forró kézcsókomat 's a fiúknál baráti üdvözlétemet jelenteni.

Még egyszer az Isten áldja meg Korm. Urat, 's tartson meg továbbra is tapasztalt szíveességébe és barátságába. Maradok holto-mig a változatlan

IHASZ

47.

London, 1859 június 1.

KOSSUTH LAJOS IHÁSZ DÁNIELNEK A MAGYAR ÜGY
ÁLLÁSÁRÓL.

Sk. levél; O. L., N, M, Kossuth-ir.

Kedves Barátom!

Vettem Május 28.-kai levelét is.

A szállás iránti gondoskodását nagyon köszönöm. — A szükségesekek ezek: Egy szoba, hol a segédszemélyzet dolgozik 's a látogatók várakoznak. Egy dolgozó 's egy háló szoba nekem. Egy szoba Figyelmesinek, egy Irányinak, egy Tanárkinak⁹⁵. 's egy a legénynek (ha lesz). Legfeljebb még egy ordonnanz szoba kellene, de szükségből a legényé megjárja e célra. Ezeket úgy látom el lehet intézni a szállásban mellyet fogadott. Azért d'accord. — Nem kell három hónapra fogadni. Düljön jóra vagy balra ügyünk, 3 hónapig nem lebzselhetünk Genovában. Ha fizetni kell a szállást, kérje meg Pukyt nevemben, hogy előlegezze.

De biz az fájdalom még korán sem bizonyos, hogy én Genuába megyek — bár agitációm itten nagy sikerrel bevégezve — égek a vágytól oda mehetni.

Hazánk ügyét ölném meg, ha megegyezném hogy (a mint kívánják) titkon mint egy tolvaj szarka lopódzam oda. — Nekünk nem az a szerepünk, hogy Condottieri legionariusokat játszunk (à la Lengyelek Crimeában), nekünk hazánk a cél. Azért az én oda jövetelemnek úgy kell történni (vagy nem történik), hogy a hatalmak általa ügyünkkel identificáltassanak. — Ha nem, nem.

Azért kívánom, hogy mind a két kormány adassa tudtomra, hogy oda menetelemet óhajtják. Nekem meghívás kell 's utlevél saját nevemre.

Ezt megírtam Klapka 's Telekinek Mednyánszki által. — Ismétlem az ide zárt levélben, mellyet olvasson el, ragassza le a borítékot 's kérem adja át Telekinek. — Ennek elolvasása ismétlésektől ment fel.

Ezenkívül Mednyánszky általi levelemben még illy formán irtam: A kormány még sem adta ki a decretumot — ez borszasztóan aggasztó jele annak, hogy tartózkodnak — félnek — velünk mago-

⁹⁵ Kossuth gyermekeinek tanítója Londonban.

kat engagierozni — s így semmi biztosításunk nincs még csak arra is, hogy akik át jönnek nem fognak elhagyni 's vándor botra jutni — 's még is azt kívánják, hogy proclamatiokat bocsássunk! — De így bizon nem játszunk. — Nagy hiba volt Perczel és Klapkától egy előleges illy lépést tenni, melyről előre tudható hogy nem lesz sikere. Ki játszottak egy tromfot, — már csak egy van kezünkben — az én nevem — ha ezt is eljátszuk hiában — el mehetünk aludni.

Én meg mondtam a Nagy Úrnak s rokonának, hogy Proclamot csak akkor bocsáthatunk ki a midőn józanon várhatjuk, hogy sikere lesz. Mikor várhatjuk ezt? Akkor, ha így szólhatunk: jertek! a hatalmak felkarolják hazánk ügyét, a honnak szüksége van a vitéz karjaitokra — siessetek a megszabadítás dicsőségében osztozni — haza vezetünk. — Így kell szólhatnunk, különben 's más érdekért egy Magyar sem mozdul.

Vélik e már a hatalmak, hogy így szólhatunk? Ha igen — mondják meg — nyomban megyek 's lesz proclamatio — de míg azt látom hogy a Magyar egyenruhát félnek még csak az előrs vonalhoz közel is eresztetni — addig bizon nem lesz.

Továbbá ha meghivnak 's mert meghivnak megyek, úgy kell érkezésemet rendezni, hogy az készítsen utat a Proclam. hatásának 's adjon nekünk garantiát, hogy ügyünk felkaroltatott. Az eljárás ez volna: Ha megyek, telegraphálok K[iss] Miklósnak Marseilleből. A meg érkezéskor tömegnek kellene a parton lenni 's éljen. M. ország éljen Olaszhoz hangzani. Önöknek egy kormányi megbizzottal kellene át csónakázni a gőzöshöz, a csónakon Magyar és Olasz lobogóval. — Így szállnánk ki, mennénk egyenest a szállásra, ott a kormány megbizottjának kellene a Magyar Zászlót az ablakon kitűzni a nép látára. Így aztán identificálva lennénk az ügyel, így meg volna az ut csinálva a Proclamationnak 's volna baka is huszár is — ha nem, Isten úgy segítjen semmi sem lesz semmiből.

Ezen identificálás, ezen nyilvános ügy felkarolás körül forog a dolog veleje. — Ha azt mondják a hatalmak: „még nincs ideje“, jó, várunk — de idő közben bizon nem játszunk kalandor szerepet.

Az borzasztó hogy a magyar egyenruhát nem eresztik a táborba. Kapnak e már Önök gage-t? Gondolom hogy nem 's ha nem, mit jelentsen ez?

Perczel betoppant nagy váratlanul. — Igaz ő indulatos, de szereti hazáját önzetlenül — s gyűlöli az apró intrigákat, melyek fájdalom olly szépen megindultak már, hogy az Ön becsületes, tiszta lelke azt még csak sejteni sem képes. De hiszen erről majd teszünk. — Vigyázzanak Barátim! s ne tűrjenek megtorlatlanul semmit a mi a régi irtózatossá hinárba sodorhatná hazánkat.

Közölje e levelet confidentialiter K. Miklóssal, kit köszöntök. Nőm, lányom szívesen üdvözlök — fiaim csókolják.

Érkezett leveleit külön itt tettem postára. Ez Párisból megy. Testvéri rokon érzettel holtig hű barátja

K.